

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 285)

**Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının
Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu
(1/534)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : 101-514/4413

5.11.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 25.9.1996 tarihinde kararlaştırılan "Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kadının evlenmeden evvel meslek ve iş hayatında tanınmış olması halinde veya bazı düşüncelerle eski soyadını kaybetmek istememesi durumunda, kocasının soyadı ile birlikte bekârlık soyadını da kullanabilmesine imkân tanınması günümüzde bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Getirilen hüküm ile kadın, kocasının soyadı ile birlikte bekârlık soyadını da kullanmak isterse, bunu evlendirme memuruna söyleyecek veya daha sonra nüfus memuruna yazılı olarak bildirecek ve ondan sonra kullanabilecektir. Bu şekildeki kullanma halinde evlilikten önceki bekârlık soyadı önde yer alacaktır.

Tasarı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – 743 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 153 üncü maddesinde "Karı, kocasının aile ismini taşır" biçimindeki birinci fıkraya hükmü kadını bu bakımdan mutlak anlamda kocaya tabi kılmaktadır. Yeni düzenleme ile kural olarak kadının evlenmekle kocasının soyadını alması benimsenmekte ise de, kadına dilerse evlenme sırasında veya daha sonra ilgili mercie başvurarak bekârlık soyadını da taşıma olanağı verilmektedir. Bu durum kadınlara karşı ayrımcılığın önlenmesi, hem sosyal gereksinmelerin bir sonucu olarak kadının kendi aile soyadını kullanma ihtiyacına yanıt vermek, hem de çocukların soyadı konusunda ortaya çıkacak sorunları gidermek açısından maddenin tasarıda yer aldığı şekilde düzenlenmesi gerekli görülmüştür.

Madde 2. – Kanunun yürürlüğe gireceği tarihi belirlemektedir.

Madde 3. – Kanunu yürütmekle görevli makamı belirtmektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No : 1/534

Karar No : 51

3.4.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı, Devlet Bakanı İşlay Saygın'ın, Adalet ve Devlet bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla, Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek, maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesinin başına, kanun tekniğine uygun olarak Kanunun tarihi de ilave edilmiş, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Kadınlara karşı ayrımcılığın önlenmesi ve sosyal gereksinmelerin bir sonucu olarak, kadının kendi aile soyadını kullanma ihtiyacına cevap vermek amacıyla hazırlanan Tasarının, kamuoyundaki beklentileri de dikkate alarak bir an önce Kanunlaşmasını uygun gören Komisyonumuz, İçtüzüğün 52 nci maddesi gereğince, Genel Kurulda öncelikli görüşülmesine oybirliği ile karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
Ahmet Tekdal	Ergun Özkan
Ankara	Niğde
Katip	Üye
İ. Cevher Cevheri	Ömer Ekinci
Adana	Ankara
Üye	Üye
Hasan Belhan	İsmail Köse
Elazığ	Erzurum
Üye	Üye
Ali Günay	Ahmet Güryüz Ketenci
Hatay	İstanbul
Üye	Üye
Ali Şahin	M. Necati Çetinkaya
Kahramanmaraş	Konya
Üye	Üye
Fikret Karabekmez	Ayhan Gürel
Malatya	Samsun
Üye	Üye
Abdulkadir Öncel	Ali Şevki Ereğ
Şanlıurfa	Tokat
Üye	
Şeref Malkoç	
Trabzon	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türk Kanunu Medenisinin 153'üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak kadın, evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı başvuru ile kocasının soyadı ile birlikte bekarlık soyadını da kullanabilir. Bu takdirde bekarlık soyadı önde yer alır.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.V.

M. Sağlam

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı V.

B. Şeker

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı V.

B. Aksoy

Devlet Bakanı V.

Y. Erez

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Açar

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı V.

M. Açar

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Gül

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altınsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. C. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Güneri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı V.

N. Ercan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bay. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. R. Kutan

Turizm Bakanı

B. Yücel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine
Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. – 17.2.1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak kadın, evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı başvuru ile kocasının soyadı ile birlikte bekarlık soyadını da kullanabilir. Bu takdirde bekarlık soyadı önde yer alır.”

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

